

BIBLIOGRAFIA PRAC IRENY SZUMILEWICZ-LACHMAN¹ (Opracowali: Benedykt Szumilewicz i Ewa Szumilewicz)

Książki

Teoria śmierci cieplej wszechświata, PWN, Warszawa 1961, 133 s.

O kierunku upływu czasu, PWN, Warszawa 1964, 126 s.

Poincaré, seria: „ Myśli i Ludzie, Filozofia”, Wiedza Powszechna, Warszawa 1978, 280 s.

Zygmunt Zawirski: His Life and Work. With selected Writings on Time, Logic and The Methodology of Science, translations by F. Lachman, ed. by R. Cohen, Boston University with the assistance of Bettina Berger, Kluwer Academic Publisher, Dordrecht/ Boston/ London 1994, 381 s.

Artykuły

(opublikowane pod nazwiskiem Szumilewicz Irena)

Kauzalne teorie strzałki czasu, „Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego WSP w Gdańsku”, Zeszyt IT, Gdańsk 1962.

Problem tendencji we współczesnej metodologii historyzmu, „Gdańskie Humanistyczne” 1965, R. 8.

Prostota a prawda, „Gdańskie Zeszyty Humanistyczne”, Seria: Filozofia 1966, z. 2.

Tendencja rozwojowa jako podstawowa kategoria historyzmu, na marginesie „Nędzy Historyzmu” K. P. Poppera, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1967, R. 12, nr 1.

Mechanicizm Ludwiga Boltzmana a postulat mikroredukcji, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1969, nr 1.

Pojęcie prawa i teorii w koncepcji filozoficznej Ludwiga Boltzmana w: Pojęcie prawa nauki w końcu XIX wieku, red. W. Krajewski, Ossolineum, Wrocław 1969.

Postulat mikroredukcji od Lukrecjusza do Boltzmana i Brillouina, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1969, R. 14, nr 1.

Czy to prawda, że w ciągu nocy wszystkie przedmioty podwoiły swe wymiary, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1970, R. 15, s. 695–712.

The Direction of Time and Entropy, in: *Time in Science and Philosophy*, ed. J. Zeman, Elsevier Publishing Company, Amsterdam–London–New York 1971.

Pojęcie prawa w koncepcji filozoficznej Henri Poincarégo, w: *Pojęcie prawa nauki*

- a konwencjonalizm początku XX wieku*, red. W. Karajewski, Ossolineum, Wrocław 1972.
- Mechanicyzm w fizyce na przełomie XIX i XX wieku*, w: *Mechanicyzm w fizyce i chemii*, red. W. Krajewski, Ossolineum, Wrocław 1974.
- Zasada korespondencji a problem niewspółmierności teorii*, w: *Zasada korespondencji w fizyce a problem nauki*, red. W. Karajewski, J. Such, W. Mejbbaum, PWN, Warszawa 1974.
- Henri Poincaré a szczególna teoria względności*, „Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej” 1975, Seria C, z. 20.
- Le probleme de l'alienation dans l'histoire de la physique*, „Organon” 1975, No. 11, p. 79–96.
- Metodologiczne problemy historii nauki i rewolucji naukowych w fizyce*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1976, s. 503.
- Incommensurability and the Rationality of the Development of Science*, (part I), „British Journal of Philosophy of Science” 1977, No 25, p. 156–160.
- Incommensurability and the Rationality of the Development of Science*, (part II), „British Journal of Philosophy of Science” 1977, No. 28, p. 345–350.
- Postulat prostoty (Simplex Sigillum veri?)*, „Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej” 1977, Seria E, z. 6.
- Postulat prostoty*, w: *Technologia nauki. Specyfika wiedzy naukowej*, red. J. Matuzewski, Towarzystwo Naukowe Płockie, Płock 1977.
- Czy nowość faktu naukowego jest warunkiem koniecznym empirycznego poparcia teorii?*, „Studia Filozoficzne” 1978, nr 4(140).
- The Postulate of Simplicity*, „Poznań Studies in the Philosophy of the Science and the Humanities” 1978, Vol. 4, No. 1–4, B. R. Gruner Publishing Co, Amsterdam.
- The Search for Truth, Harmony and Beauty and the Moral Responsibility of a Scientist. The Re-evaluation of Existing Values and the Search for Absolute Values*, Seventh International Conference on the Unity of the Sciences, Boston 1978.
- Kiedy fakt implikowany przez teorię stanowi poparcie empiryczne?*, „Studia Filozoficzne” 1980, nr 5(174).
- Spór o niewspółmierność teorii naukowych i jego historyczny rodowód*, „Studia Filozoficzne” 1980, nr 1(170).
- Przedmowa do: J. Watkins, *Nauka i sceptycyzm*, PWN, Warszawa 1989, s. VII–XXI.
- A Historical Tendency as a Fundamental Scientific Idea*, w: Actes du XI Congres, International d'Histoire des Sciences, (brak miejsca i roku wydania).

Artykuły

(opublikowane pod nazwiskiem Szumilewicz-Lachman Irena)

Once more about empirical support, in: *Polish essays Philosophy of the Natural Sciences*, ed. By W. Krajewski, D. Reidel Publishing Company, 1982, p. 51–62.

The thermodynamical death of the Universe (a case study), „Dialectics and Humanism” 1983, No. 4.

Poincaré Versus Le Roy on Incommensurability, in: *Rationality in Science and Politics*, ed. G. Anderson, D. Reidel Publishing Company, 1984, p. 261–275.

Ewolucja Szkoły Poppera, „Nowe Książki” 1987, nr 4, s. 11–14.

Relatywizm, „Zeszyty Naukowe PUNO NS” 1991, nr 6.

Prostota – postulat wyboru czy metoda badania naukowego, w: *Rozprawy i szkice z filozofii i metodologii nauk*, red. J. Such,

- E. Pakszysz, I. Czerwonogóra, PWN, Warszawa–Poznań 1992.
- Many Valued Logic – Zygmunt Zawirski versus Hans Reichenbach*, Volume of Abstracts of 11th International Congress of Logic, Methodology and Philosophy of Sciences, 20–26 August, Cracow 1999.
- Zawirski Z., *The Notion of Time*, in: *Polish Philosophers of Science and Nature in the 20th Century*, ed. W. Krajewski, Rodopi, Amsterdam–New York 2001.
- Artykuły**
(opublikowane pod nazwiskiem Lachman Irena)
- Zygmunt Zawirski – Fifty years on*, “Axiomates”, No. 3, December 1993, p. 351–366.
- Josepf Rotblat: The moral responsibility of a scientist*, “Dialogue and Universalism” 1998, No. 9.
- Moralna odpowiedzialność uczonego: Józef Rotblat*, Ekologia Ducha, Biblioteka Dialogu, Centrum Uniwersalizmu przy Uniwersytecie Warszawskim, Polska Federacja Życia, Warszawa 1999.
- Rola emigracji w walce o właściwą ocenę polskich osiągnięć filozoficznych*, Prace III Kongresu Kultury Polskiej na Obczyźnie, Londyn 20–26 sierpnia 1995, Londyn 2000, zeszyt: “Kraj i Demokracja”, t. 1, red. Z. Wałaszewski.